

کابینه سی و دوم؛ ترکیب حزبی و برنامه‌های سیاسی

مقدمه

بین‌المللی مساعدتری - با انتخاب اوباما - برای احیای مذاکرات سازش به وجود آمده است که به نظر می‌رسد با روی کار آمدن راستگرایان بر باد خواهد رفت. نوشتار حاضر می‌کوشد با ارزیابی ترکیب احزاب و پستهای وزارتی تحت تصدیشان، اهداف، برنامه و چالشهای فراروی کابینه سی و دوم را مورد ارزیابی قرار دهد.

سرانجام سی و دومین کابینه رژیم صهیونیستی، پس از شش هفته مذاکره، در تاریخ ۲۰۰۹/۳/۳۱ به ریاست بنیامین نتانیا هو رهبر حزب راستگرای لیکود و با مشارکت ۵ حزب عمده اسرائیل (با احتساب لیکود) تشکیل شد. در شرایطی کابینه جدید با کسب ۶۹ کرسی پارلمانی و تحت ریاست لیکود تشکیل می‌شود که پیش از این حزب کادیما با یک کرسی بیشتر، پیروزی متزلزل خویش در انتخابات کنست هیجدهم را جشن گرفته بود. اما ناکامی پیشین کادیما در جلب حمایت احزاب کنست هفدهم برای تشکیل کابینه سی و دوم بدون انحلال کنست، یکی از مفروضات شیمون پرز (رئیس‌جمهور) به هنگام تفویض مأموریت تشکیل کابینه به نتانیا هو بود. کابینه سی و دوم در حالی به تصرف راستگرایان مخالف رویه‌های سازشکارانه درآمد که به اعتقاد چپگرایان، شرایط

الف) نتایج انتخابات کنست هیجدهم:

انتخابات کنست هیجدهم پس از ناکامی زیبایی لیونی در جلب حمایت احزاب کنست هفدهم برای تشکیل کابینه سی و دوم بدون انحلال کنست، برگزار شد. براساس گزارشهای منتشر شده، از مجموع ۵ میلیون و ۲۷۸ هزار و ۹۸۵ نفر واجدین شرایط شرکت در انتخابات، تعداد ۳ میلیون و ۴۱۶ هزار و ۵۸۷ نفر معادل با ۶۵/۲ درصد در انتخابات شرکت نمودند. (۱)

شایان ذکر است برای کسب هر کرسی ۲۷۲۴۶ رأی لازم بود. نحوه توزیع این کرسی‌ها در میان احزاب سیاسی شرکت‌کننده در انتخابات کنست هجدهم به شکل زیر صورت گرفت:

- کادیم: ۲۸ کرسی
  - لیکود: ۲۷ کرسی
  - اسرائیل بیتینو: ۱۵ کرسی
  - کارگر: ۱۳ کرسی
  - شاس: ۱۱ کرسی
  - یهدوت هتوراه: ۵ کرسی
  - لیست متحد عربی: ۴ کرسی
  - اتحاد ملی: ۴ کرسی
  - جبهه دمکراتیک (حداش): ۴ کرسی
  - میرتس: ۳ کرسی
  - خانه یهودی - حزب جدید ملی مذهبی: ۳ کرسی
  - تجمع ملی دمکراتیک (بالاد): ۳ کرسی
- با نگاهی به نتایج انتخابات می‌توان تقویت جناح راست و افراطی و تضعیف احزاب میانه و چپ را - چه در مقایسه با کرسی‌های جناح راست در کنست جاری و چه در مقایسه با جایگاه پارلمانی ایشان در کنست پیشین - مشاهده کرد. نتیجه مذکور شیمون پرز را وادار کرد به منظور پرهیز از ائتلاف وقت، حزب راست‌گرای لیکود را به جای حزب کادیم مأمور تشکیل کابینه نماید.

ب) ترکیب نهایی کابینه سی و دوم:

مذاکرات سیاسی لیکود برای تشکیل کابینه جدید، پس از شش هفته تطویل، سرانجام با

موافقت احزاب؛ اسرائیل بیتینو، کارگر، شاس و حزب کوچک خانه یهودی (مفدال جدید) به نتیجه رسید. نتایج برای جلب حمایت پارلمانی احزاب مورد نظر، شمار وزیران کابینه را به ۳۴ نفر (با احتساب وزرای مشاور) ارتقاء داد. وی همچنین هفت پست معاونت وزیر نیز در نظر گرفت که این حجم از پست‌های دولتی در تاریخ سیاسی این رژیم، کم سابقه است.

اغلب پست‌های وزارتی سابق، به احزاب؛ اسرائیل بیتینو، کارگر و شاس سپرده شده و پست‌های کمی برای بلندپایگان لیکود باقی ماند. به همین دلیل نتایج ناچار شد برای ایجاد وزارتخانه‌های جدید، برخی وزارتخانه‌های موجود را به دو بخش تقسیم کند که یک نمونه آن وزارت «فرهنگ، ورزش و علوم» بود که به ۲ وزارت «فرهنگ و ورزش» و «وزارت علوم و تکنولوژی» توسعه یافت.

براساس وضعیت مذکور، لیکود با ۱۵ وزارتخانه، اسرائیل بیتینو با ۵، حزب کارگر با ۵، شاس با ۳ و حزب خانه یهودی با ۱ وزارتخانه، به ترکیب ائتلاف حکومتی جدید پیوستند.

با نگاهی به جدول توزیع پست‌های وزارتی به وضوح می‌توان تحقق کامل مطالبات احزابی چون اسرائیل بیتینو و شاس و حصول نسبی مطالبات احزابی چون کارگر را ملاحظه کرد.

اعضای کابینه سی و دوم اسرائیل (۲۰۰۹)

۱۱- وزیر بهداشت:	بنیامین نتانیاہو	(لیکود)
۱۲- وزیر مسکن و ساخت‌وساز:	آریل آتیاس	(شاس)
۱۳- وزیر جذب مهاجر:	سوفالندور	(اسرائیل بیتنیو)
۱۴- وزیر یهود خدمات دولتی:	میخائیل ایتان	(لیکود)
۱۵- وزیر صنعت، تجارت و کار:	بنیامین بن‌الیعزر	(کارگر)
۱۶- وزیر اطلاعات (جاسوسی) و انرژی اتمی:	دان مریدور	(لیکود)
۱۷- وزیر امور داخلی:	الباهو بشای	(شاس)
۱۸- وزیر امنیت داخلی:	اسحاق آهارونوویچ	(اسرائیل بیتنیو)
۱۹- وزیر دادگستری:	یاکوف (بعقوب) نیمان	(خارج از کنست)
۲۰- وزیر اقلیت‌ها:	آویشای براورمن	(کارگر)
۲۱- وزیر زیربنای ملی:	یوزی لاندائو	(اسرائیل بیتنیو)
۲۲- وزیر امور بازنشستگان:	بنیامین نتانیاہو	(لیکود)
۲۳- وزیر توسعه منطقه‌ای:	سیلوان شالوم	(لیکود)
۲۴- وزیر خدمات مذهبی:	یاکوف مارگی	(شاس)
۲۵- وزیر علوم و تکنولوژی:	دانیل هرشکوویتز	(هابائیت هایهودی- مفدال جدید)
۲۶- وزیر امور استراتژیک:	موشه یعلون	(لیکود)

ردیف	نام	حزب	توضیحات
۱	نخست‌وزیر	بنیامین نتانیاہو	(لیکود)
۲	فائمه مقامان نخست‌وزیر	سیلوان شالوم موشه یعلون	(لیکود) (لیکود)
۳	معاونان نخست‌وزیر	ایهود باراک افیگدور لیبرمن دان مریدور ایلی یشای	(کارگر) (اسرائیل بیتنیو) (لیکود) (شاس)
۴	وزیران (مشاور)	زقی بنیامین بگین مشولام ناهاری یوسی پلد	(لیکود) (شاس) (لیکود)
۵	وزرای دارای وزارتخانه: ۱- وزیر اطلاعات و دیاسپورا: ۲- وزیر استراتژی اقتصادی: ۳- وزیر کشاورزی و توسعه روستایی: ۴- وزیر ارتباطات: ۵- وزیر فرهنگ و ورزش: ۶- وزیر دفاع: ۷- وزیر آموزش: ۸- وزیر حفاظت از محیط زیست: ۹- وزیر دارایی: ۱۰- وزیر امور خارجہ:	یولی- یونیل ادلشتاین بنیامین نتانیاہو شالوم سیمحون موشه کهلون لیمور لیونات ایهود باراک جدعون سعار گیلاد اردان یووال اشتینیتز افیگدور لیبرمن	(لیکود) (لیکود) (لیکود) (لیکود) (لیکود) (لیکود) (کارگر) (لیکود) (لیکود) (لیکود) (اسرائیل بیتنیو)

ج) خطوط کلی سیاستگذاری کابینه سی و دوم:

به گزارش وزارت امور خارجه رژیم صهیونیستی، سی و دومین کابینه اسرائیل به رهبری بنیامین نتانیا هو، موارد زیر را به عنوان خطوط کلی سیاستگذاری خود تعیین کرده است: (۲)

۱- دولت سی و دوم به صورت مجدانه تمام قوای خود را برای مقابله با ترور و خشونت و تقویت امنیت اجتماعی شهروندان خود بسیج خواهد کرد.

۲- دولت سی و دوم ضمن تلاش برای حفظ امنیت و منافع ملی و تاریخی اسرائیل، پیشبرد فرایند سیاسی صلح با تمامی همسایگان را در دستور کار خود قرار خواهد داد.

۳- دولت سی و دوم برنامه جامعی را به منظور پرداختن به مشکلات اقتصادی و ایجاد شرائط لازم جهت رشد اقتصادی اسرائیل و خلق فرصت‌های شغلی جدید در جامعه به مورد اجرا خواهد گذاشت.

۴- دولت سی و دوم در پی تحقق عدالت اجتماعی از طریق کاهش شکاف‌های طبقاتی بین افراد جامعه، مبارزه آشتی ناپذیر با فقر، ارتقاء سطح آموزش و افزایش کمک به اقشار ضعیف و کم بضاعت جامعه است.

۵- دولت سی و دوم مسئله مهاجرت و جذب مهاجران در جامعه اسرائیل را در صدر دستور کار

۲۷- وزیر توسعه نقب و جلیله:	سیلوان شالوم	(لیکود)
۲۸- وزیر گردشگری	استاس میسنژیکوف	(اسرائیل بیتنیو)
۲۹- وزیر حمل و نقل و ایمنی جاده‌ها	یسرائیل کاتز	(لیکود)
۳۰- وزیر رفاه و خدمات اجتماعی	اسحاق هرتزوغ	(کارگر)
معاونان وزیر: ۱- معاون وزیر در دفتر نخست‌وزیر	گیلا کاملیل	(لیکود)
۲- معاون وزیر دفاع	ماتان ویلنای	(کارگر)
۳- معاون وزیر دارایی	اسحاق کوهن	(شاس)
۴- معاون وزیر امور خارجه	دانیل آیالون	(اسرائیل بیتنیو)
۵- معاون صنعت، تجارت و کار	اوریت نوکد	(کارگر)
۶- معاون وزیر امور بازنشستگان	لی ناس	(لیکود)
۷- معاون وزیر توسعه نقب و جلیله	ایوب کارا	(لیکود)

د) جایگاه و مطالبات اعضای کابینه:

چنانکه گفته شد میزان دستیابی احزاب حاضر در ترکیب کابینه به مطالبات خویش به شکل روشنی متاثر از غلبه راستگرایان بر کابینه است. نمونه‌ای از این وضعیت را می‌توان در ترجیح مطالبات حزب اسرائیل بیتنیو بر حزب کارگر در حوزه‌های سیاست خارجی و مسائل امنیتی، مشاهده کرد. به منظور تشریح مصادیق این وضعیت، در ادامه به بررسی جایگاه و مطالبات اعضای حاضر در ائتلاف می‌پردازیم:

۱) حزب حاکم لیکود:

حزب لیکود بزرگترین عضو و رئیس ائتلاف سیاسی به شمار می‌آید که بدلیل غلبه تمایلات راستگرایانه بر نتایج انتخابات، علی‌رغم رتبه دوم در کنست، از سوی رئیس‌جمهور، مأمور تشکیل کابینه شد.

علی‌رغم گرایش افراطی لیکود، نیاز مبرم آن به تأمین تعداد کرسی‌های لازم برای تشکیل کابینه، زمینه‌ساز نزدیکی آن به حزب چپگرای کارگر شد. اما به نظر می‌رسد اهمیت ائتلاف با حزب کارگر برای تشکیل کابینه جدید و تنظیم توافقاتی مبنی بر احترام به برنامه‌های این شریک چپگرا، منجر به عقب‌نشینی استراتژیک لیکود از برنامه‌های اعلامی آن نگردیده است. واگذاری وزارتخانه‌هایی نظیر؛ وزارت خارجه، وزارت امنیت داخلی و وزارت زیربنای ملی به حزب افراطی

خود قرار داده و در جهت افزایش مهاجرت یهودیان به اسرائیل از سراسر دنیا از هیچ کوششی دریغ نخواهد کرد.

۶- دولت سی و دوم مسئله آموزش را اولوی ملی برای جامعه اسرائیل دانسته و اصلاح نظام آموزشی کشور را از اهم برنامه‌های خود می‌داند.

۷- دولت سی و دوم ضمن رعایت احترام در مورد مذاهب و سنت‌های رایج در جامعه اسرائیل و ارج نهادن به ارزشهای فرهنگی و مذهبی اقشار مختلف جامعه بر اساس اصول مندرج در اعلامیه استقلال، در جهت حفظ شخصیت یهودی دولت اسرائیل تلاش خواهد کرد.

۸- دولت سی و دوم به منظور تقویت ثبات و پایایی دولت‌ها در اسرائیل، اصلاح نظام سیاسی را به عنوان یک هدف در دستور کار خود خواهد داشت.

۹- دولت سی و دوم در جهت تقویت حاکمیت قانون در جامعه اسرائیل از هیچ کوششی دریغ نخواهد کرد.

۱۰- دولت سی و دوم حفاظت از محیط زیست، ارتقاء کیفیت زندگی برای ساکنان آن و افزایش مشارکت اسرائیل در فعالیت‌های جهانی مربوط به حفظ محیط زیست را وظیفه ملی و اخلاقی خود می‌داند.

فراروی اسرائیل قرار دارد بسیار مهم‌تر از آن است که حزب کارگر به جناح اپوزیسیون بپیوندد، بلکه باید از داخل دولت بکوشد به هدف‌های خود برسد. (۳)

اما مخالفانی چون اوفیر پینس - پاز در پاسخ اظهار می‌داشتند: «حزب کارگر هر بار که به عنوان شریک درجه دوم در دولت‌های تحت ریاست احزاب دیگر حضور یافته، بیش از پیش از محبوبیت آن کاسته شده و اگر این بار نیز به دولت نتانیا هو بپیوندد، در آینده دیگر کسی به آن رأی نخواهد داد و حزب کارگر که تنها حزب سوسیال دموکرات اسرائیل است «به زباله دان تاریخ افکنده خواهد شد». (۴)

با این همه، «عوفر عینی» دبیرکل هیستادروت (اتحادیه کل کارگران اسرائیل) به عنوان یکی از هواداران پیوستن حزب کارگر به دولت لیکود اظهار داشت: «رویارویی با بحران اقتصادی و ضرورت حمایت از حقوق کارگران و مبارزه با بیکاری فزاینده، همه و همه ایجاب می‌کند که حزب کارگر از داخل دولت بر تصمیم‌گیری‌ها تاثیر گذارد و آن را به سود کارگران تغییر دهد». (۵)

پاره‌ای از اعضای کارگر بر این عقیده اند که حمایت بی‌دریغ دبیرکل هیستادروت از باراک بود که موجب پیروزی وزیر دفاع در رأی‌گیری مجمع عمومی حزب گردید. در جریان رأی‌گیری مذکور، ۵۸ درصد از اعضای مجمع عمومی از

اسرائیل بیتینو، نشانه‌های روشنی از تلاش لیکود برای تعدیل جایگاه حزب کارگر در کابینه با محوریت بخشیدن به موضوع امنیت است. چراکه با تصدی وزارت خارجه از سوی اسرائیل بیتینو، خود به خود هرگونه اقدامی برای مذاکره با گروه‌های سازشکار فلسطینی در نطفه متوقف خواهد شد. واگذاری پست‌های دیگری چون: وزارت امنیت داخلی، وزارت زیربنای ملی، وزارت جذب مهاجر و وزارت گردشگری - که از جمله وزارتخانه‌های قویاً مرتبط و یا نیازمند به امنیت هستند - به این حزب افراطی، فضای مساعدی را در اختیار رقیب افراطی کارگر (اسرائیل بیتینو) خواهد گذاشت تا تحت لوای امنیت، مجری سیاست‌های راست‌گرایان در کابینه باشد. وضعیتی که به خوبی مورد توجه اعضای مخالف کارگر قرار گرفته است که در ادامه به بررسی آن می‌پردازیم.

۲) حزب کارگر:

شرکت حزب کارگر به عنوان مهمترین حزب سوسیال دموکرات اسرائیل در دولتی که بنیامین نتانیا هو رهبر راست گرای لیکود تشکیل داد، با ابراز مخالفت نیمی از اعضای کمیته مرکزی حزب کارگر روبرو شد.

اگرچه اعضای موافق با پیوستن حزب کارگر به کابینه لیکود، معتقد بودند؛ مشکلات بین‌المللی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی که

- دولت آینده برای برجیدن شهرک‌های غیرقانونی یهودی در مناطق فلسطینی نشین اقدام خواهد کرد و همچنین ساختمان‌سازی غیرقانونی فلسطینی‌ها نیز متوقف خواهد شد.

مخالفان این توافق می‌گویند که یک نکته اساسی مبهم مانده و آن این است که بر خلاف رویکردهای حزب کارگر، نتایج حاضر نشده اعلام کند که طرح «دو کشور برای دو ملت» (برپائی کشور مستقل فلسطینی در کنار اسرائیل) را می‌پذیرد. نتایج و همچنین با سپردن بلندی‌های جولان به سوریه مخالفت می‌ورزد. (۷)

مخالفان کارگری ائتلاف با دولت نتایج، معتقدند؛ امتیازاتی که به حزب کارگر داده می‌شود، این تضمین را به وجود نمی‌آورد که دولت نتایج نیز همانند دولت‌های پیشین در راه پیشبرد صلح با فلسطینی‌ها و سوریه گام بر دارد. علاوه بر این آن‌ها می‌گویند که حزب کارگر به دولتی می‌پیوندد که وزارت امور خارجه آن به اویگدور لیبرمن سپرده شده که دیدگاه‌های او بسیار افراطی است و موقعیت اسرائیل در صحنه جهانی را تضعیف خواهد کرد. (۸)

مخالفان کارگری ائتلاف با لیکود، همچنین بر قدرت و نفوذی که احزاب مذهبی در دولت آینده خواهند داشت انگشت گذاشته و یادآور می‌شوند که نتایج بودجه‌های کلانی را برای

پیوستن به کابینه حمایت کردند که اکثریت چشمگیری محسوب می‌شود. در رأی‌گیری مذکور، ۶۸۰ نفر از اعضای مجمع عمومی از رهبر حزب (باراک) جانب‌داری کردند و ۵۰۷ نفر از اعضا نیز به مخالفت با طرح او پرداختند. برخی از مخالفان، به باراک یادآوری کردند که او بلافاصله پس از انتشار نتایج انتخابات گفته بود: «شهروندان از ما خواسته‌اند که به جناح اپوزیسیون بپیوندیم و در دولت آینده حضور نداشته باشیم». (۶) با این حال رئوس توافقات کارگر و لیکود به شرح زیر اعلام گردیده است:

- اسرائیل برای برقراری صلح با همه کشورهای همسایه و همچنین همکاری‌های مسالمت‌آمیز در امور منطقه‌ای، برنامه جامعی تهیه خواهد کرد.

- اسرائیل خود را به همه توافقات بین‌المللی و سیاسی که در دولت‌های پیشین امضا شده متعهد می‌داند.

- اسرائیل برای رسیدن به توافق صلح با همه کشورهای عرب، به تلاش خستگی‌ناپذیری دست خواهد زد.

- ایهود باراک در سمت وزیر دفاع باقی می‌ماند و در همه تلاش‌های سیاسی دولت به طور مساوی شریک خواهد بود و در تمام کمیسیون‌ها و همایش‌هایی که درباره امور سیاسی، امنیتی یا اقتصادی تصمیم‌گیری می‌شود، حضور مؤثر خواهد داشت.

نیز شرایط مساعدی را در اختیار این حزب افراطی برای اعمال افکار و برنامه‌های خود تحت لوای تأمین امنیت قرار خواهد داد که در سابقه محدود این حزب، بی‌سابقه می‌باشد.

۴) حزب شاس:

یکی از بندهای توافقنامه ائتلافی شاس و لیکود، بودجه مربوط به تحصیلات ارتدوکس‌های افراطی می‌باشد. براساس این توافق، یهودیان ارتدوکس از کار و خدمت وظیفه معاف هستند که در نتیجه آن ممکن است جامعه ارتدوکس‌های افراطی گسترده‌تر شود. مخالفان این وضعیت بر این عقیده‌اند که: «وزارت آموزش و پرورش، بودجه در اختیار مدارس (مذهبی) می‌گذارد که هیچ برنامه درسی و آموزشی در آن دیده نمی‌شود و این امر باعث می‌شود تا نسل بعد، فاقد هرگونه مهارت کاری شده و جامعه دوباره شاهد ظهور نسلی دیگر از «بیکاران صدقه طلب» باشد.» (۹)

در توافقنامه ائتلافی احزاب شاس و لیکود قید شده است که اگر دادگاه عالی شرط تخصیص بودجه به مدارس مذهبی ارتدوکس‌ها را «تدریس دروس عمومی» اعلام کند، دولت باز هم طبق این حکم عمل خواهد کرد. پیش از این نیز کابینه کادیم، قانون «تهاری» را به تصویب رسانده و از مقامات محلی خواسته بود که بودجه

امور رفاهی قشر مذهبی کشور در اختیار آن احزاب قرار می‌دهد که برای اقتصاد اسرائیل زیان‌آور است. به عقیده مخالفان به علت همین خواسته‌های مالی احزاب مذهبی بود که زبیبی لیونی رهبر حزب کادیم سه ماه پیش از برپائی دولت جدید با عضویت حزب شاس در کابینه مخالفت کرد و در نتیجه آن، برگزاری انتخابات زودرس پارلمانی اجتناب‌ناپذیر شد.

۳) حزب اسرائیل بیتنیو:

چنانکه گفته شد حزب اسرائیل بیتنیو به عنوان دومین حزب بزرگ حاضر در کابینه، از جایگاه مهمی در ائتلاف برخوردار بوده و تقریباً به تمامی مطالبات خود در مذاکرات با لیکود دست یافته است. با واگذاری وزارت امور خارجه به اسرائیل بیتنیو، شرایط ایده‌آلی برای مقاومت این حزب افراطی در برابر مطالبات جریانات چپگرا نظیر؛ ایده تشکیل ۲ دولت، توقف شهرکسازی و تخلیه پاره‌ای از شهرکها، فراهم خواهد شد که با توجه به پایگاه شهرک‌نشین این حزب روس‌تبار، زمینه‌های مساعدی را برای توسعه پایگاه اجتماعی آن مهیا خواهد کرد.

واگذاری وزارتخانه‌های دیگری چون: وزارت امنیت داخلی، وزارت زیربنای ملی، وزارت جذب مهاجر و وزارت گردشگری که از جمله وزارتخانه‌های مرتبط و یا نیازمند به امنیت هستند

علاوه بر اختلافات مذکور، احزاب شاس و اسرائیل بیتنیو بر سر موضوع ازدواج غیریهودیان (ی که از شوروی سابق به اسرائیل مهاجرت کرده‌اند) با یهودیان اسرائیل و تغییر آیین آنها برای ممکن ساختن امر ازدواج، با هم اختلاف نظر دارند که به نظر می‌رسد حل اختلافات آنها، در کوتاه‌مدت غیرممکن باشد. (۱۲) چرا که ازدواج‌های مذهبی یکی از منابع مهم حاخامهاست و دفاتر حاخامها سالانه ۲۰ میلیون شیکل - در حدود ۵ میلیون دلار - هزینه بر دولت تحمیل می‌کنند. علاوه بر این سالانه حدوداً ۳۵۰ میلیون شیکل - حدود ۹۰ میلیون دلار - صرف خدمات مذهبی می‌شود. وجود سیستم‌های متفاوت ازدواج (مدنی و مذهبی) در جامعه اسرائیل موجب مشکلات فراوانی شده است. حاخامها معتقدند که در اثر انجام ازدوج‌های مدنی، طی ۲ تا ۳ نسل آینده دیگر نمی‌توان فهمید که چه کسی با چه کسی ازدواج کرده است. (۱۳)

با این همه، انتخابات اخیر نقطه اتکای قدرت در مذاکرات ائتلافی را از شاس به حزب اسرائیل بیتنیو منتقل کرد که بیشترین رأی خود را مرهون مهاجرین سابق است و این همان مسئله‌ای است که حاخام عوفادیا یوسف رهبر مذهبی شاس آن را قبل از انتخابات هشدار داده

مؤسسات آموزشی ارتدوکس‌های افراطی را تأمین نمایند. علی‌رغم آنکه اکثر شهرداران به این قانون اعتراض کردند اما کادیم‌ها توجه نکرد و تنها بودجه تخصیصی مدارس مذکور را به ۷۵ درصد درآمدشان محدود کرد. (۱۰)

در حال حاضر هم لیکود اطمینان داده است که لایحه دیگری را به تصویب خواهد رساند که طبق آن مقامات محلی موظف به تأمین بودجه مورد نیاز این مدارس شده و برای این امر همانند مدارس دولتی اقدام خواهد شد.

مخالفانی نظیر کارگر (و حتی احزابی چون اسرائیل بیتنیو) معتقدند اینگونه حمایت دولت از نظام آموزشی جدایی طلب «حریدی»، ضربه سنگین دیگری به بیکره آموزش دولتی وارد می‌آورد و از طرف دیگر موجب تشویق کسانی می‌شود که درصدد فرار از کار کردن بوده و از انجام خدمت سربازی شانه خالی می‌کنند. مخالفان حضور شاس در ائتلاف اظهار می‌دارند:

«در ادوار گذشته نخست‌وزیران به بهانه اجرای سیاست‌های امنیتی و تحقق دولت وحدت ملی به توافق با احزاب ارتدوکس افراطی می‌پرداختند اما امروزه سیاستمداران کاملاً شرم و حیا را کنار گذاشته و پیش از شروع انتخابات بر سر حمایت از ارتدوکس‌های افراطی با شاس تبانی می‌کنند.» (۱۱)

بود. وی حمایت از اسرائیل بیتنیو را کمک به شیطان می‌دانست. (۱۴)

۵) حزب خانه یهودی:

حزب «هابائیت هایهودی» که به معنای «خانه یهودی» است یکی از شاخه‌های حزب منشعب شده مفدال (ملی - مذهبی) می‌باشد که در انتخابات کنست هجدهم موفق به کسب ۳ کرسی و ورود به ائتلاف سیاسی شد. چنانکه در جدول توزیع پستهای وزارتی نیز ملاحظه می‌شود این حزب در ازای حضور در ائتلاف و حمایت از سیاستهای لیکود، تصدی یک پست وزارتی (وزارت علوم و تکنولوژی) را بدست آورده است.

۵) چالشهای فراروی کابینه جدید:

به گفته تحلیلگران، اختلافات شخصی و جناحی میان متصدیان جدید حوزه دفاع و امنیت در اسرائیل و همچنین مرزبندی مبهم و نامشخص وظائف و اختیارات در این ۲ حوزه می‌تواند دولت نتانیاھو را با مشکلات و چالشهای عدیده ای در آینده مواجه کند. این مشکلی است که در دولت اولمرت نیز به شکلی ضعیف تر وجود داشت. (۱۵)

پس از پیوستن کوتاه مدت حزب اسرائیلیتینیو به دولت ائتلافی اولمرت، عمیرپرتس وزیر دفاع وقت اسرائیل، کلیه کارمندان وزارت دفاع و همچنین تمامی افسران ارتش (از افسر جزء تا ژنرال) را از ملاقات و گفتگو با افیگدور لیبرمن رهبر حزب اسرائیلیتینیو که بواسطه تصدی پست وزارت تهدیدات استراتژیک به نوعی مجبور به تعامل با وزارت دفاع و نهادهای امنیتی بود، منع کرد. وی صراحتاً اعلام کرد که اجازه نخواهد داد لیبرمن موضوع هسته‌ای ایران را به یک موضوع سیاسی و هزینه‌زا تبدیل کند. این رویه پس از استعفای پرتس نیز از سوی ایهود باراک دنبال شد. چرا که او نیز همانند پرتس معتقد بود که پرداختن به تهدید هسته‌ای ایران وظیفه وزارت دفاع است، نه وزارت تهدیدات استراتژیک. (۱۶)

با وجود آنکه پس از خروج لیبرمن از ائتلاف، وزارت تهدیدات استراتژیک به دلیل همپوشانی وظایف با وزارت دفاع منحل شد، اما این وزارتخانه مجدداً در دولت نتانیاھو با عنوان وزارت امور استراتژیک ایجاد و تحت تصدی موشه یعلون (رئیس سابق ستاد کل ارتش) قرار گرفته است. اصلی‌ترین دلیل آن نیز ائتلاف لیکود

تشدید اصطکاک میان این شورا و وزارت دفاع به صور اعم و میان باراک و یعلون به عنوان مقام ناظر بر این شورا به طور اخص دور از ذهن نیست. (۱۸)

از سوی دیگر، آنچه که وضعیت تقابل مسئولیت‌های امنیتی در دولت نتانیاها را پیچیده‌تر کرده، عدم تعیین نحوه پاسخگویی نهادهای اطلاعاتی نسبت به یکدیگر است. به عبارت دیگر اکنون این سؤال مطرح است که نهادهای اطلاعاتی - امنیتی اسرائیل باید اطلاعات خود را در اختیار کدام وزارتخانه قرار دهند: باراک، یعلون، مریدور و یا شاید هم اسحاق آهارونویچ وزیر جدید امنیت داخلی نتانیاها؟

به عقیده افرایم کام (از مقامات عالی‌رتبه سابق اداره اطلاعات نظامی ارتش و نائب رئیس فعلی موسسه مطالعات امنیت ملی اسرائیل)، همپوشانی بی‌سابقه مسئولیت‌های امنیتی در دولت نتانیاها بی‌تردید نهادهای دفاعی - امنیتی اسرائیل را در برابر یکدیگر قرار خواهد داد. (۱۹)

نتیجه‌گیری

در جمع‌بندی مطالب مطرحه می‌توان به نکات مهم و برجسته زیر اشاره کرد:
 ۱) غلبه اهداف و برنامه‌های راست‌گرایانه بر ترکیب اعضاء و پست‌های کابینه کاملاً مشهود است.

با کارگر و ابقای باراک در مقام وزارت دفاع است. منصبی که پیش از این به یعلون وعده داده شده بود اما ملاحظات ائتلافی نتانیاها مانع از تحقق آن شد.

اگرچه باراک و یعلون از دیرباز، مناسبات نسبتاً خوبی با یکدیگر داشته و در واقع این باراک بود که یعلون را در سال ۱۹۹۵ به درجه ژنرالی ارتقاء داد و در زمان نخست‌وزیری خود با انتصاب وی به عنوان جانشین رئیس ستاد کل ارتش اسرائیل، زمینه ریاست وی بر این ستاد را فراهم کرد، اما با این وجود، گرایش‌های حزبی متفاوت این ۲ و اشتراک وزارت دفاع و وزارت امور استراتژیک در پاره‌ای از وظائف و مسئولیت‌ها می‌تواند مجدداً زمینه‌ساز اختلاف در تشکیلات دفاعی -

امنیتی اسرائیل شود. آنچه که ممکن است بیش از هر چیز موجبات تنش میان باراک و یعلون را فراهم آورد، شورای امنیت ملی است که طبق تقسیم‌بندی جدید نتانیاها نظارت بر آن در حوزه وظائف یعلون قرار گرفته است. (۱۷) شورای امنیت ملی سالهاست که تلاش گسترده‌ای را برای کوتاه کردن دست وزارت دفاع از حوزه امنیت آغاز کرده است. با توجه به انتخاب یوزی آراد (از مقامات بلندپایه سابق موساد) از سوی نتانیاها به عنوان رئیس جدید شورای امنیت ملی و افزایش اختیارات وی از سوی نخست‌وزیر،

پانویس

- 1-www.mfa.gov.il/MFA/History/Modern+History/Historic+Events/Elections_in_Israel_Fbruary_2009.htm
- 2-www.mfa.gov.il/MFA/Government/Current+Government+of+Israel/Policy_guidelines_of_32nd_Israeli_government_2_April_2009.htm
- ۳- رادیو اسرائیل (۲۵ مارس ۲۰۰۹)
- 4-www.hamdami.com/MFAFA/Reports2009/250309-Coalition
- 5-Ibid
- 6-www.hamdami.com/MFAFA/Reports2009/240309-Coalition
- 7- Ibid
- 8- Ibid
- ۹- هآرتس (۶ / ۴ / ۲۰۰۹)
- ۱۰- همان
- ۱۱- همان
- ۱۲- جروزالیم پست (۲ / ۳ / ۲۰۰۹)
- ۱۳- یدیعوت آخرونوت (۲ / ۳ / ۲۰۰۹)
- ۱۴- هآرتس (۲۲ / ۲ / ۲۰۰۹)
- 15-www.jpost.com/servlet/Satellite?pagename=JPost/JPArticle/ShowFull&cid= 1238562897197
- 16- Ibid
- 17- Ibid
- 18- Ibid
- 19- Ibid

معاونت پژوهشی

- ۲) حزب اسرائیل بیتنیو بیشترین انتفاع را در میان احزاب مدعو به کابینه کسب کرده است.
- ۳) حزب کارگر به سوی مطالبات طبقاتی پایگاههای اجتماعی خود، سوق داده شده و از عرصه‌های مهمی چون سیاست خارجی و امنیتی دور نگهداشته شده است.
- ۴) حزب شاس برحسب رویه و سوابق گذشته خود، به تصدی پستیهای پرداخته که تأمین مطالبات قومی- مذهبی آن را در سطح داخلی تسهیل می‌کنند.
- ۵) حزب حاکم لیکود برای مدیریت اعضای متعارض ائتلاف، از سیاست موازنه قدرت استفاده نموده که علی‌رغم موفقیت در کوتاه‌مدت، چالشهایی را نیز در بلندمدت خواهد داشت.
- ۶) چالشها و معضلاتی فراروی کابینه جاری وجود دارد که اهم آنها عبارتند از: توسعه کمی کابینه و افزایش هزینه‌های دولت
- تداخل مسئولیت‌ها بویژه در حوزه امنیتی و نظامی
- احتمال بروز اختلاف میان اعضای مدعو در ماههای آتی به دلیل تعارض در حوزه‌هایی چون: سیاست خارجی، راهبردهای امنیتی، اختلافات قومی- مذهبی و ...